

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Van ghelosten.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

lijck / Godts wonden / Godts vleesch / oft bloedt.
 Ten vierden / all-men Gode yet wenscht dat niet
 en betaemt : Als / ick wilde dat Godt dit niet en
 wiste. Ten vyfden / all-men verlmadelijck van
 Godts heplighen sprek / als / Godts moeder / oft
 andere Heplighen en weten onse ghebeden niet :
 Sy en connen ons niet helpen. Ten seften / all-
 men Gods creatueren ongoddelijcken noemt / oft
 wenscht / als / desen dupuellschen windt : De dup-
 uel haete dese peerden / oft schende desen re-
 ghen / etc.

M. Waer deur ont-eeren wy Godt ten twee-
 den?

D. Deur hem yet te belouen dat sonde is / welke
 beloften wy oock niet en moghen vol-bzenghen
 sonder sonde. 2. hem te belouen niet te doen /
 dat beter ghedaen waer dan ghelaten : al-soo son-
 dighen die hem belouen nimmermeer gheestelijck
 oft Geligieus te worden. 3. hem te belouen yet te
 doen / dat beter ghelaten waer : al-soo soudent
 som-tydts moghen mis-doen / die hem belouen te
 houwen / om dat sy hen verbindent ten minsten
 staet aen te nemen : welke belofte men oock niet
 schuldigh en is te vol-bzenghen : want men magh
 tot het vol-maekste climmen. 4. Deur hem yet
 te ghelouen / ende dat niet vol-bzenghen.

M. Magh-men oock Gode , oft sijne Heyli-
 ghen yet ghelouen?

D. Jaet : want dat hebben de Heplighen in't
 oude Testament ghedaen / ende wy wordender
 vande Schryftuere toe vermaent / die seght : Be-
 looft ende betaelt.

M. Wat sal-men Gode ghelouen?

D. Yet dat goedt is / oft beter goedt : als vasten /
 bidden /

bidden / reynigheydt / pelgrimagie / dick-wils
biechten / etc.

M. Moet-men oock onder-houden wat-men
belooft heeft?

D. Iae't/all-men de ghelofte ghedaen heeft met
vollen verstande ende met vrien wille: segghen-
de oft peysende: Ick beloue Godt / oft sijn Hepli-
ghe moeder / oft eenighen Heplige / sulchs te doen /
oft te laten.

M. Die sijn ghelofde reynigheydt niet en can
ghehouden, magh die sijne ghelofte wel
ouer-treden?

D. Gheens-sins: want dat hy upt sijne cracht niet
en vermagh / dat can hy deur Godts hulpe / die
hem noyt gheweyghert en sal worden / wilt hy
sijn beste doen om die te verwezen met bidden /
d'oorlaecke te schouwen / sijn lichaem met vasten /
onghemack / ende andere penitentie te castyden:
Want men can d'oncup'scheydt deur vele andere
middelen dan met houwen verwinnen.

M. Ist goedt ende Gode aenghenaem eenighe
al-sulcke beloften te doen?

D. Sonder twijfel iae't / ende het is ons oock seer
profytelijck: want de wercken / die-men deur ghe-
loften doet / sijn Gode vele aenghenamer / dan die
alleen upt onsen eyghenen vrien wille sonder be-
loften gheschieden: Niet-te-min / ten is niet ghes-
raden licht-beerdelijck ende sonder den raedt van
enen wijzen ende Godt-vruchtighen biecht-va-
der yet te belouen / by-sonder als de laecke die-
men belooft swaer is / ende die dese doet gheen
vol-maecht verstandt oft wijsheydt en heeft / ghe-
lijck het ghebeurt in kinderen ende sommighe
vrouwen.

M. Wie ont-eert Godt noch met woorden?

D. Die sweeren sonder waerheydt / recht-veerdigheydt / ende redene.

M. Wat is sweeren?

D. 'T is Godt te ghetuyghe roepen van't ghene dat wy segghen.

M. Wie sweert sonder waerheydt?

D. Die eenen valschen eedt doet / dat is / die yet sweert waer te wesen / dat hy wetet valsch te zyn / oft daer aen twijfelt / oft meynt valsch te zyn / dat nochtans waer is : oft die yemandt yet met eenen eedt belooft / welck hy gheen meyninghe en heeft te vol-bzenghen / en al-soo sweren / is doodtsonde / al en gheschiedet maer uyt gheck oft spel / oft om cleyne saecken.

M. Wie sweert sonder recht-veerdigheydt?

D. Die yet sweert te doen oft te laten dat sonde is: als die sweert / dat hy yemandt t'on-recht sal dooden / ghelyck Herodes S. Jan den Dooper: ende desen eedt en magh-men gheen-sins vol-bzenghen : oft die sweert te laeten dat beter ghe-daen waer : ghelyck die sweert gheen Nisse te hoozen op werck-daghen / welcken eedt oock niemanden en verbindt.

M. Wie sweert sonder redene?

D. Die lichtveerdelyck en onbedachtelyck sweert / oft sonder noodt / oft om eenighe cleyne saecke / daer niet aen en hanght. Het welck dick-wils vande menschen geschiedt dier gheen sonde af en maken / daer nochtans sonde is / ende perijckel van doodt-sonde / deur den valschen eedt die-men lichtelyck doet om de ghewoonte van sweren.

M. Wat is ons hier noch meer bevolen?

D. Ten eersten / Godt op synen tijdt louen ende dancken,